

 Kraków

Hity Krakowskich Muzeów

Zasmakuj w mieście, z którego żal odjeżdżać!

Szanowni Państwo,

Kraków co roku przyciąga miliony turystów zainteresowanych dziejami miasta. Większość z nich wędruje Drogą Królewską: od Bramy Floriańskiej przez Rynek Główny z Sukiennicami i Bazyliką Mariacką aż po ulicę Kanoniczą i Zamek Królewski na Wawelu.

Nasze miasto ma jednak do zaoferowania o wiele więcej. Znaleźć tu można dziesiątki muzeów z imponującymi zbiorami, atrakcyjnych do zwiedzania zarówno dla miłośników tradycji, jak też poszukiwaczy czegoś nowego. Udowadniamy, że z historią, nauką i sztuką można obcować na mnóstwo sposobów: refleksyjnie, interaktywnie, przez zabawę, z zaskakującej perspektywy, na poważnie i na wesoło. W parku, forcie, fabryce, bunkrze, zamku czy pod ziemią – krakowskie muzea zatrzymają na dłużej nie tylko specjalistów i pasjonatów, ale wszystkich, którzy poprzez kontakt z historią i kulturą chcą lepiej rozumieć otaczający nas świat.

Aleksander Miszański
Prezydent Miasta Krakowa

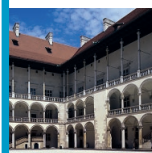
United Nations
Educational, Scientific and
Cultural Organization

Organizacja Narodów
Zjednoczonych
dla Wychowania,
Nauki i Kultury

Historic Centre of Krakow
inscribed on the World
Heritage List in 1978

Historyczne Centrum Krakowa
wpisane na Listę Światowego
Dziedzictwa w roku 1978

Zamek Królewski na Wawelu – Państwowe Zbiory Sztuki

Wawel 5

www.wawel.krakow.pl

1

Wzgórze wawelskie wraz z zamkiem królewskim to prawdziwa perła polskiej historii i kultury. Przez wieki było siedzibą polskich monarchów, a od 1930 r. jest jednym z najważniejszych muzeów w Polsce. Wawel to także centrum konserwacji dzieł sztuki, w którym znajdują się niezwykle cenne kolekcje obrazów, grafik, rzeźb, tkanin, biżuterii, broni, porcelany i mebli.

Z pewnością warto zwiedzić **prywatne apartamenty** na Wawelu, które niegdyś służyły monarchom, dworzanom oraz gościom królewskim, a teraz są skarbnicą niezwykle cennych dzieł sztuki. Renesansowe wnętrza zdobią włoskie obrazy ze zbiorów Lanckorońskich oraz flamandzkie arras z kolekcji króla Zygmunta Augusta, ostatniego męskiego potomka dynastii Jagiellonów. W północnym skrzydle zamku znajdują się sale poświęcone czasom saskiej dynastii Wettynów, gdzie wystawione są m.in. porcelana miśnieńska i srebra stołowe.

Zwiedzający mogą też wybrać się do komnat **reprezentacyjnych drugiego piętra zamku**, w których przed laty odbywały się posiedzenia sejmu i senatu, królewskie audyencje, uroczystości weselne oraz bale. W dalszej części drugiego piętra zamku można podziwiać trofea i pamiątki związane z Janem III Sobieskim oraz jego słynną wiktoria wiedeńską z 1683 r. W Skarbcu Koronnym zobaczymy m.in. kolekcje srebra i klejnotów królewskich oraz miecz koronacyjny królów polskich zwany **Szczerbcem**.

Innym pomysłem jest wybranie się trasą „**Podziemia Zamku**”. Zwiedzający mają okazję podziwiać tutaj zbiór nowożytnych detali, obiektów pochodzących z badań archeologicznych, modeli budowli, bogatą kolekcję renesansowych kafli oraz kamiennych rzeźb odkrywanych podczas badań i zabezpieczanych w czasie prac konserwatorskich. Zobaczmy tu zarówno relikty z wieków X–XI, jak i dzieje zabudowy wzgórza z okresu wczesnoromańskiego i romańskiego.

„**Wawel odzyskany**” to z kolei stała ekspozycja poświęcona dziejom Wawelu, w tym jego renowacji. Dowiemy się z niej m.in. jak śmiała wizję uczynienia z Wawelu polskiego „Akropolis” miał artysta Stanisław Wyspiański. Wystawa, wzbogacona programami multimedialnymi, przeprowadzi nas przez dzieje Wawelu aż do współczesności.

TRASY SEZONOWE (KWIECIEŃ – WRZESIEŃ):

Baszta Sandomierska to jedna z trzech zachowanych „baszt ogniowych” (ok. 1460 r.). Z górnej kondygnacji roztacza się widok na Kraków i okolice.

Smocza Jama jest miejscem pobudzającym wyobraźnię zarówno dzieci, jak i dorosłych, a **Ogrody Królewskie** to jedyne zrekonstruowane ogrody renesansowe w Polsce. Odzworowują stan i wygląd założenia ogrodowych czasów króla Zygmunta I Starego. Tworzą idealne warunki do odpoczynku po intensywnym zwiedzaniu.

Krużganek i taras widokowy, który znajduje się na dachu Małej Baszty, położonej w bezpośrednim sąsiedztwie pałacu królewskiego i najwyższej na zamku baszty Senatorskiej. Po przejściu 101 schodów i dotarciu na krużganek można podziwiać zachwycającą panoramę okolic zamku.

Każdy zakątek zamku wawelskiego opowiada inny fragment wspólnej historii narodu polskiego, która wciąż jest żywa i dostępna dla każdego, kto chce ją poznać. Jego tajemnice, legendy i skarby każdego roku odkrywają na nowo kolejne pokolenia, wspólnie przeżywając magię przeszłości i teraźniejszości.

Wstęp na wystawy jest biletowany, ale wejście na wzgórze i dziedzińce zamku jest bezpłatne. Zdecydowanie warto się tam wybrać.

Wzgórze Wawelskie katedra na Wawelu

Zamek Wawel 1-2

www.katedra-wawelska.pl

2

Bazylika archikatedralna św. Stanisława i św. Wacława na Wawelu pełni szczególną rolę w historii państwa polskiego. Przez czterysta lat była kościołem polskich królów, miejscem ich koronacji i pochówków. Wyjątkową atmosferę tego miejsca można poczuć do dziś.

MUZEUM KATEDRALNE IMIENIA JANA PAWŁA II

Zbiory muzeum mieszczą się w budynku Domu Katedralnego i stanowią jedną z najcenniejszych pod względem historycznym kolekcji w Polsce. Ekspozycja obejmuje najstarsze i najważniejsze regalia polskie oraz przedmioty związane z kultem religijnym, wyroby rzemiosła artystycznego, tkaniny, obrazy i rzeźby pochodzące z fundacji królewskich, biskupich i szlacheckich, należące do najcenniejszych pamiątek narodu polskiego.

Prezentowane są tutaj m.in. włócznia św. Maurycego, racjonal (szata liturgiczna) biskupów krakowskich fundacji świętej Jadwigi (królowej Polski), przedmioty znalezione w grobach królewskich i insygnia koronacyjne królów Polski oraz pamiątki związane z ojcem świętym Janem Pawłem II oraz Benedyktem XVI.

Bilety wstępu obowiązują przy zwiedzaniu: Katedry, Dzwonu Zygmunta, Grobów Królewskich, Muzeum Katedralnego oraz Muzeum Archidiecezjalnego.

MUZEUM NARODOWE W KRAKOWIE
MNK Gmach Główny

Aleja 3 Maja 1
www.mnk.pl

3

W Gmachu Głównym, reprezentacyjnej siedzibie Muzeum Narodowego w Krakowie, mieszczą się ekspozycje stałe. „Galeria Rzemiosła Artystycznego” to największa tego typu stała wystawa muzealna w Polsce. Zabytki pokazywane są w układzie chronologicznym, od czasów wczesnego średniowiecza po drugą połowę XX w. Ekspozycja wraz ze stylowo zaaranżowanymi wnętrzami, kolekcją złotnictwa, tkanin, ubiorów, mebli, ceramiki i szkła, uzupełniona unikatowym zbiorem instrumentów muzycznych i judaików, prezentuje prawie 4000 obiektów muzealnych.

Natomiast „XX + XXI. Galeria Sztuki Polskiej” stanowi przegląd różnorodnych zjawisk i tendencji artystycznych, które pojawiły się w Polsce w ciągu ostatnich 120 lat. W galerii pokazywane są dzieła wszystkich najwybitniejszych twórców: od Stanisława Wyspiańskiego, Jacka Malczewskiego, Józefa Mehoffera, przez dzieła Zofii Stryjeńskiej, Stanisława Ignacego Witkiewicza do Marii Jaremy, Jerzego Nowosielskiego, Romana Opałki czy Wojciecha Fangora. Rzeźbę reprezentują między innymi: Xawery Dunikowski, Alina Szapocznikow, Magdalena Abakanowicz, Maria Pinińska-Bereś, Władysław Hasior.

W Gmachu Głównym organizowane są także ekspozycje czasowe, prezentujące zarówno dzieła należące do zbiorów MNK, jak i obiekty wypożyczone z innych instytucji oraz stanowiące własność prywatnych kolekcjonerów.

MUZEUM NARODOWE W KRAKOWIE
MNK Muzeum Czartoryskich

ul. Pijarska 15
www.mnk.pl

4

Licząca ponad 200 lat kolekcja książąt Czartoryskich w 2016 r. została zakupiona przez państwo polskie i przekazana na własność Muzeum Narodowemu w Krakowie. Pozwoliło to zachować jej walor historycznej autentyczności. Kolekcja prezentowana jest w trzech budynkach: Pałac, Klasztor i Arsenał. We wszystkich trzech zobaczymy uzupełniające się wzajemnie wystawy stałe. Zwiedzając je, poznamy kompletne zbiory Muzeum Książąt Czartoryskich, odkrywając niepowtarzalny charakter tego miejsca.

Główna ekspozycja znajduje się w dawnym Pałacu Czartoryskich. Arcydzieła malarstwa – „Dama z gronostajem” Leonarda da Vinci (najcenniejszy obraz w polskich zbiorach, jedyny autorstwa tego malarza w kraju) i „Krajobraz z przypowieścią o miłosiernym Samarytaninie” Rembrandta van Rijna – sąsiadują tu z innymi dziełami sztuki o znaczącej wartości artystycznej. Warto przyjrzeć się cennym memorabiliom, które czynią z muzeum

rodzaj skarbcza przechowującego pamięć o przeszłości.

Z kolei Klasztor to unikatowy w skali europejskiej rezerwat muzealnictwa, urządony według nowoczesnych założeń i z nietypowymi ekspozycjami. Pozostałe po XIX-wiecznym muzeum dębowe gabloty, pieczętowanie odrestaurowane, stwarzają wyjątkowy klimat dla zbiorów nierzadko intrygujących. Znajdziemy tu m.in. „suchar cesarza Napoleona I”, krzesło Szekspira oraz stałą wystawę poświęconą zbiorom Świątyni Sybilli, Domu Gotyckiego,

galerię portretów rodzinnych oraz pokaz pamiątek z okresu paryskiego Czartoryskich.

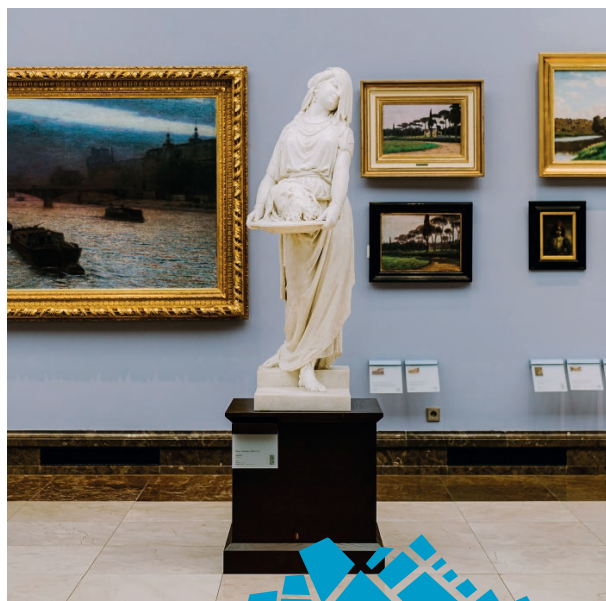

Istotną część muzeum stanowi Galeria Sztuki Starożytnej w Arsenale. Prezentowane są tutaj znaleziska antyczne, wśród których wyróżniają się np. egipskie i etruskie sarkofagi oraz wybitne okazy greckiego malarstwa wazowego.

W budynku Arsenau umieszczona jest także stała wystawa „Broń i barwa”.

historyczną scenę, w której chrześcijanie, posądzeni o podpalenie Rzymu, zostali przez Nerona skazani na spalenie żywcem. W Galerii Sztuki Polskiej XIX w. znajdują się ponadto dzieła m.in. Jana Matejki, Piotra Michałowskiego, Jacka Malczewskiego, Artura Grottgera, Józefa Chełmońskiego i Leona Wyczółkowskiego. Po gruntownym remoncie i modernizacji, Galerię Sztuki Polskiej w Sukiennicach otwarto ponownie w 2010 r. Z jednej strony galeria wyraźnie nawiązuje do XIX-wiecznego wyglądu, z drugiej jest to już muzeum na miarę XXI w. W zabytkowym budynku powstały zupełnie nowe i nowoczesnie wyposażone pomieszczenia, które pozwalają na interaktywny odbiór sztuki i ciekawą edukację. Dużą atrakcją dla gości odwiedzających galerię są tarasy Sukiennic, z których można podziwiać panoramę krakowskiego Rynku Głównego.

MUZEUM NARODOWE W KRAKOWIE
MNK Sukiennice

Rynek Główny 1-3
www.mnk.pl

5

Budynek Sukiennic jest wielką halą targową, wzniesioną w XIII w. pośrodku Rynku Głównego. Bywa żartobliwie nazywany najstarszą galerią handlową w Polsce. W XIV w. Sukiennice rozbudowano w stylu gotyckim, a w połowie XVI w. przekształcono w stylu renesansowym. W XIX w. zaczęły pełnić funkcję reprezentacyjną. W 1879 r. Sukiennice wybrano na siedzibę powstającego Muzeum Narodowego, którego kolekcję zapoczątkował polski malarz Henryk Siemiradzki. Ofiarował tworzącemu się muzeum swój obraz „Pochodnie Nerona”. Imponujących rozmiarów dzieło, namalowane w 1876 r. w Rzymie, przedstawia

MUZEUM NARODOWE W KRAKOWIE

MNK Ciołek

ul. Kanonicka 17

www.mnk.pl

6

Gotycko-renesansowy pałac biskupa płockiego Erazma Ciołka, wybitnego dyplomaty, humanisty i mecenasu sztuki jest jednym z najświetniejszych zabytków architektury rezydencjonalnej w Krakowie. Jego twórcami na początku XVI w. byli architekci i kamieniarze zatrudnieni wówczas m.in. do prac na Wawelu. W 1996 r. budynek został przekazany Muzeum Narodowemu w Krakowie, które w następnych latach przeprowadziło jego gruntowny remont, dostosowując wnętrze do nowej wystawniczej funkcji. W 2007 r. Pałac Biskupa Erazma Ciołka udostępniono publiczności. Mieszczą się tu wystawy prezentujące dawną sztukę polską i cerkiewną, a w piwnicy pałacu od 2010 r. pokazywana jest kolekcja studyjna rzeźby architektonicznej „Kaków na wyciągnięcie ręki”. Galeria „Sztuka Dawnej Polski XII-XVIII wiek” prezentuje jeden z najwybitniejszych w kraju zbiorów sztuki średniowiecza renesansu i baroku. Galeria „Sztuka Cerkiewna Dawnej Rzeczypospolitej” gromadzi najlepszą w Polsce tego rodzaju kolekcję.

W Pałacu Biskupa Erazma Ciołka można podziwiać „Madonnę z Kruźlowej” – jedną z najpiękniejszych rzeźb gotyckich w Polsce. Wykonana ok. 1410 r. wpisuje się w średniowieczny nurt tzw. stylu pięknego, nazywanego też gotykiem międzynarodowym. Dokładne pochodzenie rzeźby nie jest znane. W związku z remontem kościoła w Kruźlowej, gdzie przebywała, została w 1899 r. przeniesiona do Muzeum Narodowego w Krakowie. Dziesięć lat wcześniej Madonna odkryta została dla nauki za sprawą Stanisława Wyspiańskiego, który podczas wycieczki studentów krakowskiej Szkoły Sztuk Pięknych wykonał jej rysunek. Od tego czasu fascynacja kruźlowską rzeźbą nie przemija.

MUZEUM NARODOWE W KRAKOWIE
MNK Czapski
 ul. J. Piłsudskiego 12
www.mnk.pl

7

Wspaniale zachowany neoklasycystyczny Pałac Czapskich, wybudowany w 1884 r. według projektu Antoniego Siedeka, jest dziś Muzeum im. Emeryka Hutten-Czapskiego. Znajduje się tu wyjątkowy w skali światowej zbiór monet, medali i banknotów polskich. Historia tego oddziału wiąże się z postacią hrabiego Emeryka Hutten-Czapskiego (1828-1896), wybitnego polskiego numizmatyka, bibliofila, kolekcjonera grafik, dzieł sztuki oraz pamiątek polskich, który zgromadził tę kolekcję. Oprócz numizmatów, w kolekcji znajdują się także cenne starodruki i mapy, zgromadzone w Sali Bibliotecznej. Pałac otacza piękny ogród, który zachował swój XIX-wieczny charakter, a w nim ponad stuletnie drzewa, a także Lapidarium, na które składają się m.in. fragmenty krakowskich, gotyckich budowli (np. XIV-wieczny pinakiel z kościoła Mariackiego).

Na tyłach pałacu powstał najnowszy budynek Muzeum Narodowego w Krakowie – Pawilon Józefa Czapskiego. Jest to jedyne na świecie muzeum biograficzne Józefa Czapskiego, malarza, pisarza, żołnierza, współtwórcy Instytutu Literackiego i pisma „Kultura” oraz wnuka hr. Emeryka Hutten-Czapskiego. Perłą pawilonu jest przeniesiony z siedziby paryskiej „Kultury” w Maisons-Laffitte pokój artysty, a także multimedialna wystawa biograficzna. Muzeum prezentuje kolekcję obrazów Czapskiego, obecnie największą w Polsce oraz unikatowe

dzieła, jakimi są dzienniki artysty. W pawilonie znajduje się także kawiarnia oraz czytelnia z wolnym dostępem do książek Czapskiego i o Czapskim.

MUZEUM KRAKOWA
Oddział Pałac Krzysztofory
 Wystawa stała:
„Kraków od początku, bez końca”
 Rynek Główny 35
www.muzeumkrakowa.pl

8

Pałac „Pod Krzysztofory”, zwany popularnie Krzysztoforami to jedno z najważniejszych miejsc dla tych, którzy chcą poznać dziedzictwo kulturowe Krakowa. W średniowieczu była to jedna z okazalszych rezydencji miejskich, a w XVII w. przebudowana została na pałac magnacki. Od lat 60. XX w. pałac jest siedzibą muzeum miejskiego. W ciągu wieków wiele razy główne wątki dziejów Polski i Krakowa spletały się z historią Krzysztoforów. Prezentowana tu od 2021 r. wystawa stała „Kraków od początku, bez końca” koncentruje się na mieście i jego mieszkańcach. Historia, magia i legenda przeplatają się tu z codziennością i współczesnością, tworząc różnorodną, barwną i intrygującą opowieść. Bo taki jest właśnie Kraków, co wystawa w Krzysztoforach wyjaśnia w przystępny i ciekawy sposób. Ekspozycja rozciąga się na dwóch kondygnacjach pałacu: w piwnicach i na pierwszym piętrze, łączna jej powierzchnia to blisko 1400 m². Schodząc do przestronnych piwnic, zwiedzający zanurza się w opowieści błyszczącej złotem najwspanialszych czasów Krakowa, ale i spowitej mrokiem tajemnicy, którą uzupełniają legendy obecne za niemal każdym rogim podwawelskiego grodu. Wychodząc na pierwsze piętro, dawne piano nobile pałacu, szczególnie poczujemy ducha przeszłości, bo właśnie tam wystawa pokazuje przestrzenie życia codziennego krakowian.

MUZEUM KRAKOWA

Rynek Podziemny

„Śladem europejskiej tożsamości Krakowa”

Rynek Główny 1

www.muzeumkrakowa.pl

9

Spacerując między Sukiennicami a Bazyliką Mariacką, można nie zdawać sobie sprawy, że pod ziemią kryje się prawdziwy skarbiec wiedzy o przeszłości Krakowa. Aby go odkryć, wystarczy zejść do Podziemi Rynku. Na zwiedzających czeka tam szlak turystyczny „Śladem europejskiej tożsamości Krakowa”.

Powstanie tej interaktywnej wystawy umożliwiły badania archeologiczne, które były prowadzone nieprzerwanie w latach 2005–2010. Odkryto wówczas ogromne bogactwo śladów wielowiekowej historii tego miejsca. Pod płytą Rynku Głównego powstał unikatowy na skalę europejską rezerwat archeologiczny o powierzchni blisko 4000 m², który daje możliwość podziwiania odnalezionych skarbów i poznania burzliwych dziejów średniowiecznego Krakowa. Przestrzeń została wzbogacona o szereg prezentacji multimedialnych, hologramów, filmów przybliżających dzieje Krakowa i jednego z największych placów w Europie. Zobaczymy cyfrowe rekonstrukcje budowli okalających rynek, zwraca też uwagę wielka makieta miasta z XV w. czy rekonstrukcja kramu kupca średniowiecznego. Prezentowane są obiekty związane z wielkim, dalekosiężnym handlem Krakowa w XIV–XVI w. np. bochen ołowiu, plastry miedzi, bałwany soli kamiennej. W piwnicach Sukiennic odbywa się pokaz filmów

historycznych. Najmłodszy mogą zajrzeć do strefy dla dzieci, gdzie zapoznają się z „Legendą o dawnym Krakowie”. Na zwiedzających podziemia czeka multimedialne widowisko pełne niespodzianek – można usłyszeć gwar i poczuć atmosferę średniowiecznego miasta.

MUZEUM KRAKOWA

Fabryka Emalia Oskara Schindlera

ul. Lipowa 4

www.muzeumkrakowa.pl

10

W Fabryce Emalia Oskara Schindlera, mieszczącej się w dawnym budynku administracyjnym Deutsche Emailwarenfabrik (DEF), można oglądać wystawę „Kraków – czas okupacji 1939–1945”. Wojenną historię DEF i postać jej właściciela Oskara Schindlera przypominał w 1993 r. film Stevena Spielberga „Lista Schindlera”. Do dziś jest to miejsce odwiedzane przez turystów ze wszystkich krajów świata, pragnących osobiście znaleźć się tam, gdzie Oskar Schindler uratował ponad tysiąc osób. Jego postać oraz historie ocalonych przez niego krakowskich Żydów są przedstawione na wystawie jako część skomplikowanej wojennej historii miasta. O bohaterskim czynie Oskara Schindlera przypomina jego gabinet, szczęśliwie zachowany w budynku administracyjnym fabryki, w którym znajduje się symboliczna „arka ocalonych”,

stworzona z tysięcy garnków przypominających te produkowane przez jego pracowników w czasie wojny. Wystawa jest przede wszystkim opowieścią o Krakowie i losach jego polskich i żydowskich mieszkańców w czasie II wojny światowej, ale też o Niemcach – okupantach, którzy pojawili się tutaj 6 IX 1939 r. i brutalnie przerwali wielowiekową historię polsko-żydowskiego Krakowa. Wielka historia II wojny światowej krzyżuje się tu z życiem codziennym, a życie prywatne – z tragedią, która dotknęła cały świat. Ekspozycja ma charakter opowieści teatralno-filmowej. W 45-ciu przestrzeniach wystawienniczych przeszłość Krakowa zo-

stała wykreowana w taki sposób, by każdy ze zwiedzających mógł bezpośrednio dotknąć historii i poczuć emocje mieszkańców miasta okresu wojny. Wystawa „Kraków – czas okupacji 1939–1945” jest rodzajem multimedialnej podróży przez miasto i czas.

MUZEUM KRAKOWA

Stara Synagoga

ul. Szeroka 24

www.muzeumkrakowa.pl

11

Stara Synagoga jest najstarszą synagogą w Polsce i jedną z najstarszych w Europie. Zbudowana około 1485 r. w typie gotyckich dwunawowych synagog wznoszonych w średniowieczu w Europie zachodniej i środkowej. Około połowy XVI wieku uległa częściowemu zniszczeniu w czasie pożaru. Odbudowana przez florentczyka Mateusza Gucciego, zyskała dzisiejszą gotyckorenesansową formę. Dwunawowa hala jest nakryta sklepieniem krzyżowo-żebrowym wspartym na dwóch kolumnach w typie tokańskim, nad bimą (mównicą) wznosi się renesansowy ażurowy baldachim, a arka (szafa na zwoje Tory) w ścianie wschodniej jest

Hity Krakowskich Muzeów

15 →
19 →

15 →
19 →

21
10
Lipowa

1. Zamek Królewski na Wawelu
– Państwowe Zbiory Sztuki
2. Wzgórze Wawelskie
katedra na Wawelu

Muzeum Narodowe w Krakowie

3. MNK Gmach Główny
4. MNK Muzeum Czartoryskich
5. MNK Sukiennice
6. MNK Ciotek
7. MNK Czapscy

Muzeum Krakowa

8. Oddział Pałac Krzysztofory
9. Rynek Podziemny
10. Fabryka Emalia Oskara Schindlera
11. Stara Synagoga
12. Muzeum Uniwersytetu Jagiellońskiego
Collegium Maius
13. Muzeum Archeologiczne w Krakowie
14. Muzeum Etnograficzne
im. Seweryna Udzieli w Krakowie
15. Muzeum Lotnictwa
Polskiego

Muzeum Fotografii w Krakowie

16. MuFo Rakowicka
17. MuFo Józefitów

MIT

18. Muzeum Inżynierii i Techniki
19. Ogród Doświadczeń
im. Stanisława Lema
20. Muzeum Armii Krajowej
21. MOCAK – Muzeum Sztuki
Współczesnej
22. CRICOTEKA – Ośrodek
Dokumentacji Sztuki
Tadeusza Kantora

i punkty InfoKraków

wybitnym dziełem renesansowej sztuki rzeźbiarskiej. Renesansowa attyka, zastosowana w architekturze synagog w Polsce tutaj po raz pierwszy, kryje dach budynku.

W ciągu wieków synagoga stanowiła centrum życia religijnego i administracyjnego gminy żydowskiej w Krakowie.

Po utworzeniu w marcu 1941 r. getta w Podgórzu synagogę przejął niemiecki Urząd Powierniczy, przeznaczając ją na magazyn mundurowy. Pod koniec II wojny światowej zlikwidowano magazyn i usunięto sklepienie głównej hali. Synagoga niszczała do 1956 r., do czasu podjęcia decyzji o jej odbudowie i zaadaptowaniu na muzeum poświęcone historii i kulturze Żydów.

Wystawa w głównej sali modlitewnej jest poświęcona synagodze i synagogaliom oraz cyklowi najważniejszych świąt żydowskiego kalendarza. Jest tu też prezentacja tradycyjnego stroju męskiego i kobiecego. W dawnej południowej sali kobiet znajduje się wystawa dotycząca życia rodzinnego i prywatnego. Znajdują się tam eksponaty związane z przestrzeganiem tradycyjnych przepisów żywieniowych, codzienną modlitwą a także cyklem życia jednostki od narodzin po śmierć.

MUZEUM UNIWERSYTETU JAGIELLOŃSKIEGO
Collegium Maius
ul. Jagiellońska 15
www.maius.uj.edu.pl

12

Collegium Maius Uniwersytetu Jagiellońskiego (dawniej Akademii Krakowskiej) jest najstarszym budynkiem uniwersyteckim w Polsce. W 1400 r. król Władysław Jagiełło przekazał uniwersytetowi kamienicę zakupioną od tawnika krakowskiego Piotra Gerhardsdorfa (Gersdorfa). Kamienica nie była duża, ale w ciągu XV w. kolegium rozrastało się poprzez zakup sąsiednich domów i dobudowę kilku dalszych. Na parterze znajdowały się lektoria, czyli sale wykładowe. Biblioteka (Libraria), Izba Wspólna profesorów (Stuba Communis), skarbiec oraz lektorium teologów (dzisiejsza Aula) mieściły się na I piętrze. Mieszkania profesorów, czyli rezydencje, rozmieszczone były na parterze oraz I i II piętrze. W niezmiennym stanie budowla przetrwała aż do

przebudowy w stylu neogotyckim (1840-1870) na potrzeby Biblioteki Jagiellońskiej. Collegium Maius było siedzibą biblioteki do roku 1940.

W latach 1949-1964, z inicjatywy prof. Karola Estreichera, dokonano kompleksowego odnowienia. Collegium Maius odzyskało swój oryginalny wygląd sprzed 1840 r. i zostało przeznaczone na siedzibę Muzeum Uniwersytetu Jagiellońskiego, w którym znalazły schronienie dawne zbiory uniwersyteckie.

Najciekawsze obiekty kolekcji to m.in. kolekcja przyrządów astronomicznych (niektóre pochodzą z czasów studiów Mikołaja Kopernika), astrolabium arabskie z 1054 r. oraz tzw. Złoty Globus Jagielloński z początku XVI w. – najstarszy zachowany na świecie globus, na którym po raz pierwszy zaznaczono Amerykę.

Muzeum Archeologiczne w Krakowie

ul. Senacka 3
www.ma.krakow.pl

13

Muzeum Archeologiczne w Krakowie jest najstarszym polskim muzeum archeologicznym. Mieści się przy rogu ulic Poselskiej i Senackiej. Od IX do XIII w. przez ten rejon przebiegały drewniano-ziemne umocnienia Okołu – średniowiecznej osady położonej na terenie południowej części dzisiejszego Starego Miasta w Krakowie. Od XIV w. stał tu mur obronny miasta. W XVII w. znajdował się tu klasztor karmelitów bosych, zaś w trakcie rozbiorów władze austriackie zadaptowały gmach na więzienie św. Michała. Swoją siedzibę w zabytkowym kompleksie budynków powięziennych Muzeum Archeologiczne ma od drugiej połowy lat 60. XX wieku.

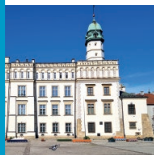
Przez niemal 175 lat istnienia muzeum zgromadziło w swoich zbiorach największą w Polsce kolekcję zabytków starożytnego Egiptu, kolekcję z prekolumbijskiego Peru oraz cenne nabytki z terenów dzisiejszej Ukrainy, Białorusi i Litwy.

W oddziale muzeum w Branicach (dawna wieś, dziś część Nowej Huty) zachował się otoczony parkiem późnorenansowy dwór obronno-mieszkalny (tzw. lamus z ok. 1600r.). Budynek na planie prostokąta składa się z trzech kondygnacji. Wewnątrz zachowały się: bogato zdobiony kominek oraz portal drzwiowy, pochodzące z warsztatu Santi Guccio. Obok lamusa, na przełomie XVIII i XIX w., wzniesiono parterowy, klasycystyczny dwór rodziny Badenich.

W latach 2022–2024 muzeum zaadaptowało nieużytkowany dotąd strych. Otwarto na nim nową wystawę stałą „Pradzieje i średniowiecze Małopolski”.

Muzeum posiada też ekspozycję w kościele św. Wojciecha na Rynku Głównym. W podziemiach świątyni przedstawione zostały rekonstrukcje m.in. najstarszej, drewnianej budowli, z której zachowały się tylko podwaliny ścian i resztki podłogi oraz wzniesionego w tym miejscu 80-120 lat później muranego kościoła romańskiego.

Muzeum Etnograficzne

im. Seweryna Udzieli w Krakowie

Budynek Główny – Ratusz, pl. Wolnica 1

Dom Esterki, ul. Krakowska 46

www.etnomuzeum.eu

14

Muzeum powstało w 1911 r. z inicjatywy Seweryna Udzieli – nauczyciela, etnografa amatora i kolekcjonera. Mieści się w dawnym ratuszu miasta Kazimierza, wzniesionym w XV w. Można tu oglądać rozlokowaną na trzech piętrach wystawę, reprezentującą największą i najstarszą kolekcję etnograficzną w Polsce. Wnętrza izb, przedmioty codziennego użytku, narzędzia pracy, zabawki, dzieła sztuki oraz objekty kultu i magii są świadectwem życia mieszkańców wsi, ale nie tylko. Razem tworzą one złożoną opowieść o sposobach radzenia sobie ze światem. Na wystawie prezentowana jest m.in. najstynniejsza i naj-

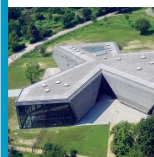

22

starsza szopka krakowska, wykonana pod koniec XIX w. przez Michała Ezenekiera, mistrza murarskiego i kaflarza z Krowdrzy. Wśród eksponatów znajduje się także najstarsza zachowana w Polsce drewniana kapliczka słupowa z Anielowa (z datą fundacji: 1 maja 1650 r.) oraz kunsztownie zdobiona, unikatowa pisanka monasterska, wykonana przez mniszkę w klasztorze prawosławnym w 1880 r.

W drugim budynku, zwanym Domem Esterki (nazwanym tak na cześć Estery, z którą według legendy miał romans król Kazimierz Wielki), można oglądać ekspozycje czasowe, które uzupełniają wystawę stałą i poszerzają ją o nowe wątki. Znajduje się tu również specjalistyczna biblioteka, a na podwórku odbywają się warsztaty edukacyjne, spotkania oraz koncerty.

Muzeum Lotnictwa Polskiego

al. Jana Pawła II 39

www.muzeumlotnictwa.pl

15

Muzeum Lotnictwa Polskiego w Krakowie, mieści się na terenach historycznego lotniska Rakowice-Czyżyny, które do 1963 r. było używane do celów wojskowych i komunikacyjnych. Muzeum jest jedną z największych placówek tego typu w Europie, prezentującą polskie i światowe dziedzictwo lotnicze, od czasów pionierskich do współczesności.

„Skrzydła Wielkiej Wojny”

Mały Hangar mieści unikatową kolekcję samolotów z okresu Wielkiej Wojny, takich jak rosyjska łódź latająca Grigorowicz M-15 czy samoloty myśliwskie Halberstadt CL.II i Sopwith F.1 Camel. Narracja tej ekspozycji prowadzi od wybuchu wojny aż po rok 1918 i odrodzenie polskiej niepodległości.

Wystawa „**Skrzydła i Ludzie XX wieku**” w Hangarze Głównym prezentuje statki powietrzne od lat 20. do 50. XX w. Najcenniejszym eksponatem jest jedyny na świecie zachowany samolot PZL P.11c, symbol muzeum. Kolekcję uzupełniają liczne silniki, mundury, odznaki, dokumenty oraz pojazdy lotniskowe.

Ekspozycja „**Magazyny Historii**” prezentuje unikatowe obiekty z okresu pionierskiego i międzywojennego. „**Silnikownia**” oferuje z kolei jedną z największych na świecie kolekcji napędów lotniczych, obejmującą okres od 1908 roku aż po współczesność.

W ramach ekspozycji plenerowej można odbyć spacer „**Aleja MiG-ów**” gdzie znajduje się kolekcja zimnowojennych odrzutowych samolotów bojowych.

W zbiorach muzeum znajdziemy także m.in.: naddźwiękowy samolot myśliwsko-bombowy dalekiego zasięgu typu McDonnell Douglas F-4 Phantom, EM-10 Bielik oraz aerodynamiczny samochód DKW SAM.

MUZEUM FOTOGRAFII W KRAKOWIE
MuFo Rakowicka
 ul. Rakowicka 22A
www.mufo.krakow.pl

16

Siedziba główna Muzeum Fotografii w Krakowie znajduje się w dawnym budynku Zbrojowni Twierdzy Kraków, dostosowanym do potrzeb nowoczesnego muzeum.

Mieści się tu wystawa stała „Co robi zdjęcie?” oraz wystawy czasowe. To obowiązkowy punkt programu dla wszystkich zainteresowanych fotografią i sprzętem fotograficznym! Miejsce oferuje też możliwość relaksu w zieleni otaczającej muzeum.

MUZEUM FOTOGRAFII W KRAKOWIE

MuFo Józefitów

ul. Józefitów 16

www.mufo.krakow.pl

17

W większości muzeów na świecie na wystawach można zobaczyć kolekcje obiektów wybranych przez kuratorów, umieszczonych na ścianach i w gablotach. Kuratorzy w MuFo Józefitów zadbali, by goście na własne oczy przekonali się, co kryje się za drzwiami muzealnych magazynów. Zobaczymy jak pracują muzealnicy, a część wiedzy dotyczącej przechowywania i porządkowania fotografii z pewnością przyda się każdemu, kto ma w domu zdjęcia i chciałby im zapewnić jak najdłuższy żywot.

26

Muzeum Inżynierii i Techniki

ul. św. Wawrzyńca 15

www.mit.krakow.pl

18

Muzeum Inżynierii i Techniki (MIT) mieści się w dzielnicy Kazimierz, w unikatowej w Europie zabytkowej zajezdni tramwajowej. To jedyne zachowane w całości miejsce tego typu, dokumentujące ciągłość rozwoju komunikacji miejskiej od 1882 r.

Wystawa stała „Miasto. Technoczułość” to pierwsza w Polsce tak szeroka opowieść o przemianach miasta i wynalazkach techniki, które miały wpływ na codzienne życie jego mieszkańców. Jej atrakcyjność potwierdza nagroda w konkursie na Wydarzenie Muzealne Roku Sybilla.

Narracja ekspozycji biegnie od pierwszych koncepcji osadniczych sprzed niemal 3500 lat przez kolejne epoki, w tym obie rewolucje przemysłowe i powojenną modernizację, aż po czasy współczesne.

W świat myśli inżynierskiej wprowadza odwiedzających aż 600 niezwykłych zabytków techniki, w tym takie unikatki, jak wyprodukowany w Krakowie minikomputer PSPD 90 – prawdopodobnie jedyny zachowany egzemplarz.

Są też zabytki o charakterze szczególnym dla pokoleń Polaków, jak pralka Frania, lokomobila, Fiat 508 z 1936 r. i Fiat 126 p, a także prototypy polskich aut (m.in. Beskid 106), kuchenka gazowa Bungalow New World czy komputer Odra 1305, który jest symbolem polskiej innowacyjności. Narrację uzupełniają repliki, modele, makiety, materiały audiowizualne, zdjęcia i stanowiska interaktywne.

27

ODDZIAŁ MUZEUM INŻYNIERII I TECHNIKI

Ogród Doświadczeń im. Stanisława Lema

al. Pokoju 68

www.mit.krakow.pl/ogrod/

19

Ogród Doświadczeń to centrum nauki w parkowej zieleni, położone nieopodal Tauron Areny Kraków. Zwiedzający uczą się tu poprzez zabawę. Ponad sto obiektów interaktywnych demonstruje zjawiska fizyczne z zakresu optyki, hydrostatyki, mechaniki, akustyki i magnetyzmu. Szczególnie lubiane objekty to: rower na linie, 6-metrowa rakietka-zjeżdżalnia, dzwony rurowe i wielka piaskownica z koparką. Zapraszamy też do Planetarium – kina sferycznego, Geo-ogródka, Zapachowa i Lem-biryntu. To świetny sposób na spędzenie czasu zarówno dla małych, jak i dużych.

28

Muzeum Armii Krajowej im. gen. Emila Fieldorfa „Nila” w Krakowie

ul. Wita Stwosza 12

www.muzeum-ak.pl

20

Mieszczące się w budynku dawnej Twierdzy Kraków, Muzeum Armii Krajowej im. gen. Emila Fieldorfa „Nila” w Krakowie jest jedyną tego rodzaju placówką muzealną w Polsce, w całości poświęconą historii Armii Krajowej i Polskiego Państwa Podziemnego.

Jego zbiory obejmują około 20 tys. eksponatów, w dużej mierze pochodzących z darów kombatantów AK i ich rodzin. Unikatową rangę mają: pierwszy raport napisany po ucieczce z KL Auschwitz przez rotmistrza Witolda Pileckiego, wirniki stycznej niemieckiej maszyny szyfrującej Enigma, dziennik Oddziału Wydzielonego Wojska Polskiego mjr. Henryka Dobrzańskiego „Hubala”, mundur gen. Tadeusza Komorowskiego „Bora” oraz osobiste pamiątki po patronie placówki gen. Emila Fieldorfe „Nilu”.

Na uwagę zasługują także 14-metrowa replika rakiety V2, rekonstrukcja czołgu Vickers, fragment kadłuba samolotu Halifax oraz bogate kolekcje mundurów, broni strzeleckiej i odznak wojskowych. Wystawa główna zatytułowana „Polskie Państwo Podziemne i jego siły zbrojne” w atrakcyjny sposób prezentuje genezę i rozwój konspiracyjnych struktur państwowych oraz Armii Krajowej podczas II wojny światowej.

Muzeum Sztuki Współczesnej w Krakowie MOCAR

ul. Lipowa 4
www.mocak.pl

21

Od 2011 r. Muzeum Sztuki Współczesnej w Krakowie MOCAR prezentuje międzynarodową sztukę najnowszą, a także edukuje oraz realizuje projekty badawcze i wydawnicze. Muzeum mieści się w zrewitalizowanych przestrzeniach dawnej Fabryki Emalia Oskara Schindlera i jest jednym z najbardziej charakterystycznych budynków Zabłocia. Muzeum skupia się na promocji sztuki ostatnich dwóch dekad w kontekście powojennej awangardy i konceptualizmu. Przybliża także sens tworzenia sztuki poprzez wskazywanie jej poznawczo-etycznych wartości i powiązań z codziennością. W Kolekcji MOCAR-u znajdują się dzieła m.in. Mirostawa Bałki, Stanisława Drózdza, Wilhelma Sasnała, Krzysztofa Wodiczki, Larsa Laumanna i Kojiego Kamojiego, a także artystów z kręgu Fluxusu – m.in. Bena Pattersona.

Muzeum prezentuje również prywatną bibliotekę wybitnego historyka i krytyka sztuki, profesora Mieczysława Porębskiego. Oprócz książek w bibliotece, zaaranżowanej na gabinet profesora, znajdują się także obrazy malarzy m.in. z Grupy Krakowskiej, w większości przyjaciół Porębskiego. Warto też wspomnieć, że charakterystyczna instalacja „Między” jest jednym z najczęściej fotografowanych miejsc ze wszystkich krakowskich muzeów. Dodatkowo, w przestronnej księgarni MOCAR Bookstore mieszczącej się przy ulicy Lipowej 4, a także w sklepie internetowym oferowane są najciekawsze propozycje wydawnicze dotyczące współczesnej humanistyki.

CRICOTEKA Ośrodek Dokumentacji Sztuki Tadeusza Kantora

ul. Nadwiślańska 2-4
www.cricoteka.pl

22

Cricoteka została założona w Krakowie w 1980 r. jako żywe archiwum Teatru Cricot 2 z inicjatywy Tadeusza Kantora – reżysera, malarza, teoretyka sztuki, scenografa, twórcy happenin-gów, rewolucjonisty teatru XX w. Jego Teatr Cricot 2 uznawany był na arenie międzynarodowej w latach 70 i 80 XX w. za jedno z najważniejszych zjawisk w nowoczesnym teatrze. Celem działalności Cricoteki jest prezentowanie dorobku Tadeusza Kantora, ale także szerzej – działań współczesnych twórców w dziedzinie sztuk plastycznych, teatru, tańca i muzyki, którzy wchodzą w dialog z ideami Tadeusza Kantora, udowadniając, że Kantor inspiruje kolejne pokolenia artystów.

Wystawa stała w Cricotece prezentuje pochodzące z własnej kolekcji obiekty, przedmioty i kostiumy ze spektakli teatru Cricot 2, które poprzez wpisana w nie deformację, tendencję do rozbijania formy, kojarzone z nimi stany zagrożenia, opresji, przemocy dokonanej na sztuce i życiu – reprezentują kanony powojennej estetyki. Wystawa konfrontuje widza z trudną przeszłością przetwarzowaną przez Tadeusza Kantora na wszystkich polach jego kreacji. To także próba zmierzenia się z pytaniem, w jaki sposób doświadczenie wydarzeń z historii powszechnej XX w.: obu wojen światowych, Holocaustu, totalitaryzmu, masowych ruchów i ideologii, przeobrażeń społeczno-kulturowych, przesiedleń i migracji, wpłynęło na twórczość i biografie artysty.

Punkty informacji miejskiej

W miejskich punktach informacji turystycznej dostępne są skrócone wersje przewodników po mieście, z praktycznymi wskazówkami i informacjami teleadresowymi oraz mapy centrum z oznakowanymi trasami turystycznymi.

www.infokrakow.pl

Oznaczenia informujące o dostępności obiektu

toaleta dostępna/dostosowana

udogodnienia dla osób z niepełnosprawnością ruchową

udogodnienia dla osób niewidomych i słabowidzących

udogodnienia dla osób g/Głuchych i słabosłyszących

punkt informacyjny

kawiarnia/restauracja

sklep

tereny zielone/rekreacyjne

dojazd komunikacją miejską

możliwość zakupu biletu online

Ważne telefony

Numery alarmowe

numer alarmowy (ogólny): 112

Straż miejska: 986

Pogotowie ratunkowe: 999

Straż pożarna: 998

Policja: 997

Informacja medyczna:

tel.: +48 12 661 22 40 (24 h)

Tekst i redakcja

Wydział ds. Turystyki UMK we współpracy z krakowskimi muzeami

Fotografie

Archiwum UMK oraz materiały własne muzeów

Skład

Renata Schoefer

Kraków 2024, Wydanie IV

ISBN: 978-83-67818-42-1

© Urząd Miasta Krakowa
Wydział ds. Turystyki

egzemplarz bezpłatny

Urząd Miasta Krakowa
WYDZIAŁ DS. TURYSTYKI

31-005 Kraków
ul. Bracka 10
tel. +48 12 616 60 52
wt.umk@um.krakow.pl
www.krakow.pl

Adres do korespondencji:
31-004 Kraków
pl. Wszystkich Świętych 3-4

ISBN: 978-83-67818-42-1

United Nations
Educational, Scientific and
Cultural Organization

Organizacja Narodów
Zjednoczonych
dla Wychowania,
Nauki i Kultury

Historic Centre of Kraków
inscribed on the World
Heritage List in 1978

Historyczne Centrum Krakowa
wpisane na Listę Światowego
Dziedzictwa w roku 1978

Krakowskie Obiekty Noclegowe w aplikacji
ekon.um.krakow.pl

znajdź nas:

/KrakowExperience

@krakowexperience

